

Bestemd voor leden College B&W, leden der gemeenteraad, betreft een E-stuk. MVG, 
hoofddirecteur nieuwssite RoosendaalsPleijdooi

Onderwerp: bericht - Middelvinger

Hoe zit het nu precies met die 'middelvinger' ?

Rozen zijn rood, viooltjes zijn blauw

Ik heb een middelvinger en die is voor jou

Dit rijmelarijtje kwam ik onlangs tegen in een literair boekwerk, waar je het toch niet zou verwachten. Iedereen weet zo langzamerhand wel dat de middelvinger een symbolisch gebaar is voor woede, afkeuring en zelfs regelrechte haatgevoelens. Ik ben af en toe geneigd om dit rijmelarijtje als antwoord te geven als er weer eens zo'n baggerreactie op facebook verschijnt. De tekst moet in mijn geval niet al te letterlijk worden genomen. De vingers hebben met het klimmen der jaren enigszins ingeboet aan lenigheid, daarom lukt het niet meer om de vinger in solistische gedaante omhoog te brengen.

De middelvinger was onlangs spraakmakend toen er in een tv-uitzending van 'EditieNL' op de achtergrond een redactieruimte zichtbaar was waarin twee medewerkers het genoemde gebaar naar elkaar maakten. De centrale redactie zag in dat non-verbale contact aanleiding om de live-uitzending onmiddellijk uit de lucht te halen. Ik heb dat fragment op youtube terug gezien en het kwam op mij meer over als een bemoedigend gebaar. 'Het 'Goed Gedaan- jochie' gevoel dat wijlen Rijk de Gooijer in tv-reclames voor Franse kaasjes wist op te roepen. Daar leek het op. De tijden zijn veranderd. 'EditieNL' werd meteen in verband gebracht met grensoverschrijdend gedrag, het meest gedevalueerde woord sinds discriminatie.

Shorttrack-schaatser Sjinkie Knegt kwam er via de harde weg achter dat de opgestoken middelvinger niet altijd zonder gevolgen blijft. Als hij twee ronden voor het einde van de estafetterace voor het laatst de baan op komt, ziet hij in leidende positie de finishlijn steeds dichterbij komen, maar vlak voor de streep suist de Rus Viktor Ahn hem net voorbij. Gefrustreerd eindigt Knegt met zijn twee middelvingers opgestoken naar Ahn als nummer twee. Dit gebaar blijkt voor de jury genoeg om Knegt te schrappen in het individuele klassement en zo verliest Knegt zijn bronzen plak.

Maar wat is er nu eigenlijk zo erg aan het opsteken van je middelvinger? Internet, zie onderstaand, leert het volgende. Degenen die niet geïnteresseerd zijn in uitleg en

achtergrondinformatie mogen hier afhaken. Bespaart weer een hoop gezeur! Het gebaar zelf komt vermoedelijk voort uit de medische praktijk. Als een patiënt of dokter zelf moest aanbrengen op de huid, indertijd nog met de blote hand, dan deed men dit met de middelvinger om zo de wijsvinger schoon te houden. De middelvinger die in aanraking kwam met wonden werd zo de onreine vinger. Tegenwoordig is er in sommige landen nog steeds sprake van een onreine vinger, of beter gezegd onreine hand. Alle 'onsmakelijke' taken als hoesten, niezen en billen afvegen worden gereserveerd voor de linkerhand, zodat de rechterhand schoon blijft voor meer nobele taken als schrijven, eten en mensen de hand schudden.

De originele betekenis van het gebaar met de middelvinger is al 2500 jaar oud en komt uit de Griekse beschaving. 'Katapugon', zoals het gebaar genoemd werd, betekende voor de Grieken anale seks of een homoseksuele relatie. Dit werd toen echter nog niet gezien als belediging ten opzichte van de persoon naar wie de vinger opgestoken werd. Pas toen de Romeinen het tonen van de middelvinger overnamen, kreeg de middelvinger zijn beledigende en obscene betekenis: de vinger staat symbool voor de penis en iemand die hem opsteekt geeft daarmee aan de ander te willen 'nemen'.

Meer recent wordt de middelvinger in woorden vertaald naar 'fuck you'. Een betekenis die sterk lijkt op de originele betekenis, maar toch een iets andere nuance kent. Waar het bij de Grieken en Romeinen ging om een gebaar om daadwerkelijk aan te geven dat er seksuele interesse was, is er bij de Amerikaanse betekenis alleen nog maar sprake van een belediging aan het adres van de ontvanger van het gebaar. In Nederland is het opsteken van de middelvinger eigenlijk een heel 'jong' gebaar. Tot de jaren '70 gold een vuist, met de duim tussen de wijsvinger en de middelvinger, als equivalent van de beledigende middelvinger. Het opsteken van je middelvinger naar een agent is in Nederland trouwens strafbaar (Artikel 266, Wetboek van Strafrecht), een boete van €300,- tot €500,- heb je zo te pakken. Dus houd je vingers maar gebald in de vuist als je een woede-aanval krijgt. Dat bespaart een hoop geld. Een knuistje weltevree is natuurlijk nog beter!